

Dáslepki maǵlıwmatlar

2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

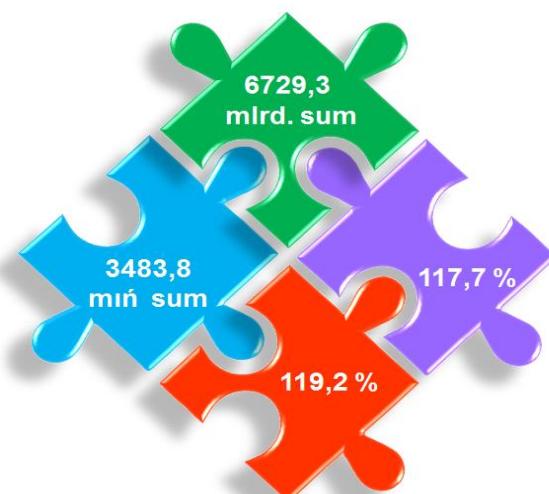
Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlığın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı quriw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıgariw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporacyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikacyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámlekет hám mámlekетlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan
basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri
kóleminiń ósim pátı

Kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń
ósim pátı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawı bul — kárhanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılıǵan taypa bolıp tabıldadı. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infrastruktura sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılgan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 6729,3 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 1447,0 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 119,2 % ti quradı.

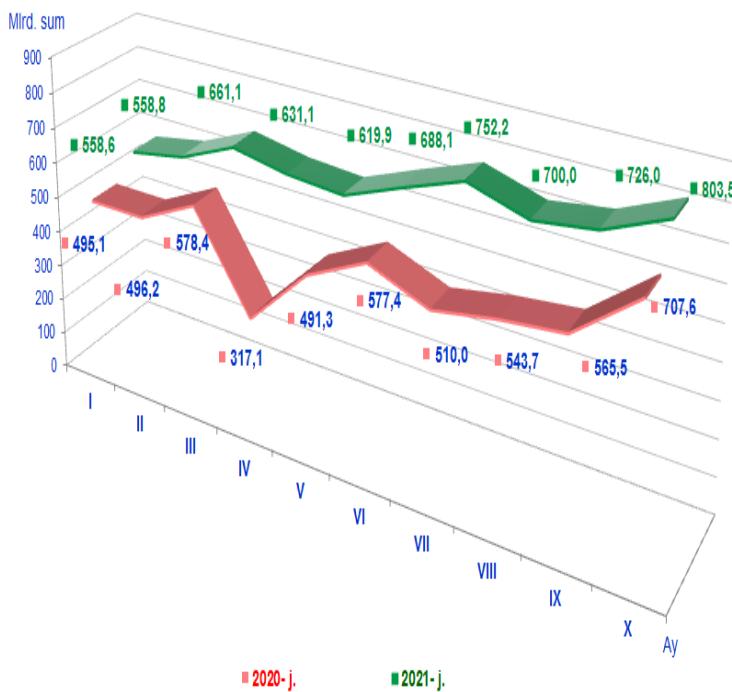

Ósim páti	Kóleminiń ósiwi	Xızmetler kólemi
• 119,2 %	• 1 447,0 mlrd. sum	• 6 729,3 mlrd. sum

Xızmetler - qariydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgertiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Kórsetilgen bazar xızmetler kólemininiń salıstırılıwı, mlrd. sum

2021- jıldın yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldın oktyabr ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 244,9 mlrd. sumǵa asıp 803,5 mlrd. sumǵa jetti.

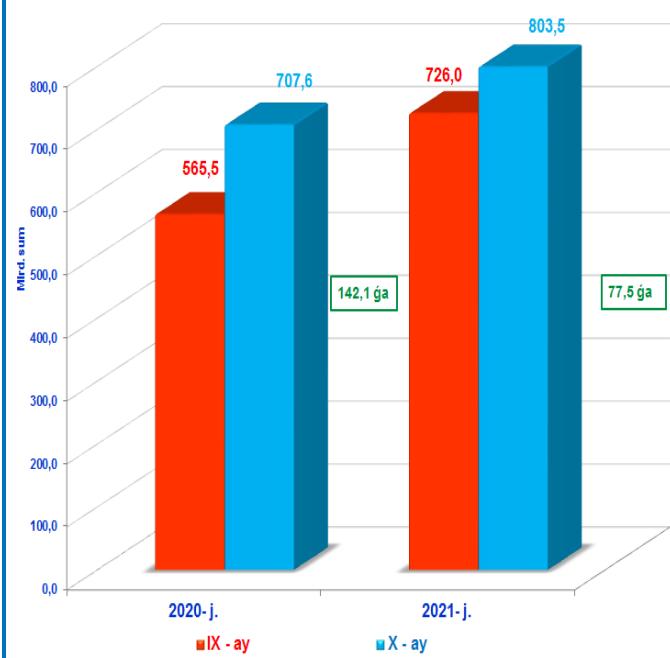
Salıstırıw ushın :

ótken jıldın sáykes dáwirinde olardıń kólemi 212,5 mlrd. sumǵa ósken hám 707,6 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jıl IX - diskret (sentyabr) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jıl X - diskret (oktyabr) ayınıń kólemi 77,5 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırıw ushın :

2020- jıldın IX hám X - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 142,1 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimliligin hám natiyjeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonominikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılgan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2021-jıldını yanvar-oktyabr aylarında)**

Xızmetler – jámi	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátı, % te
Sonnan:	6 729,3	119,2
baylanıs hám málimeleme xızmetleri	369,3	115,1
finanslıq xızmetleri	1 398,8	129,3
transport xızmetleri	1 712,1	116,6
sonnan: avtotransport xızmetleri	953,1	122,0
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	161,7	101,6
sawda xızmetleri	1 536,6	109,8
kóshpes mülk penen baylanıslı xızmetler	173,4	120,6
bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler	403,1	148,3
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	81,9	125,3
ijara xızmetleri	147,0	126,4
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	202,7	118,1
jeke xızmetler	253,8	114,9
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	76,7	106,1
basqa xızmetler	212,2	130,1

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

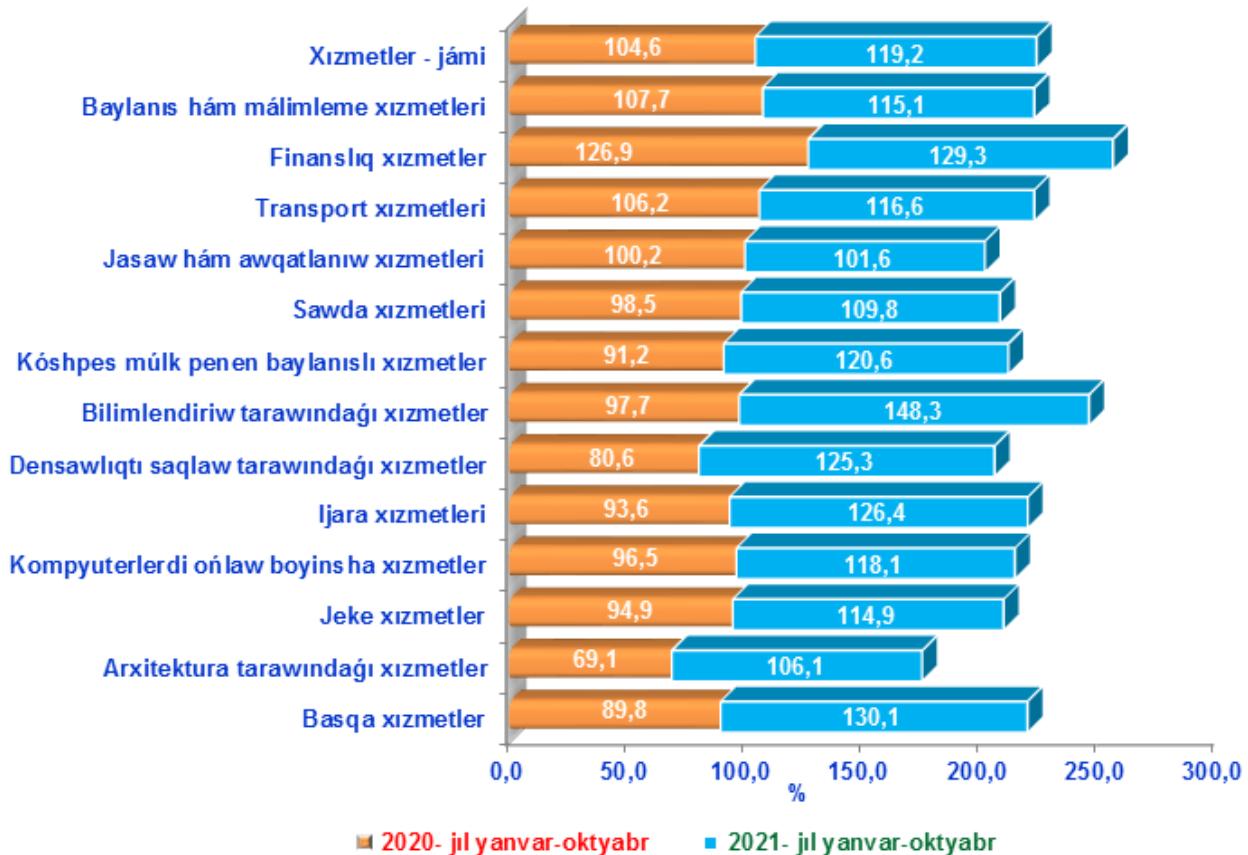
**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyinsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında)**

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyinsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında olardıń úlesi 25,4 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,8 %), finanslıq xızmetler (20,8 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyinsha (6,0 %) úlesine tuwrı keldi.

Arxitektura tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,1 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler - 1,2 %, Ijara xızmetleri - 2,2 % ke tuwrı keldi.

Ekonominikalıq xızmet túrleri boyinsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwi, % te

Joqarı ósim pátleri bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler (48,3 %), basqa xızmetler (30,1 %), finanslıq xızmetler (29,3 %), ijara xızmetleri (26,4 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (25,3 %), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (20,6 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminiń ósim pátı (1,6 % ke), arxitektura tarawındaǵı xızmetler – 6,1 % ke, sawda xızmetleri - 9,8 % ke onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwi

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanıstı támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedı.

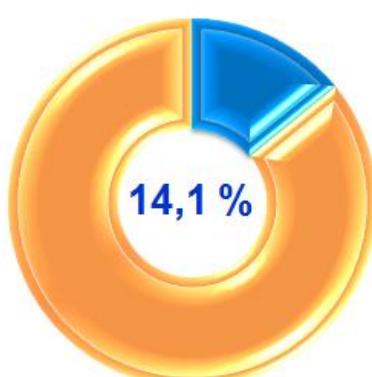
2021- jıldızın yanvar-oktyabr aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,8 % ti payda etip, bul 1536,6 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámlekет ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

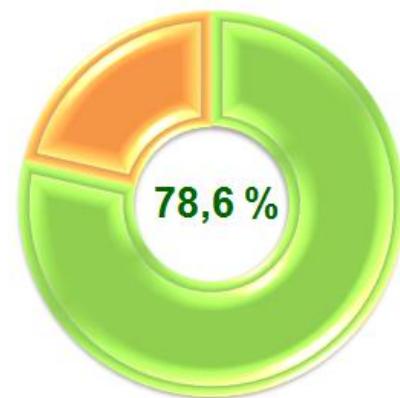
**Sawda xızmetleri quramı, % te
(2021- jıldızın yanvar-oktyabr aylarında)**

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńınsa xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyınsa xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı usaqlap satıw sawdası boyınsa xızmetleri

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 78,6 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 14,1 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,3 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler (2021- jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

Finanslıq xızmetler kólemi 1398,8 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushın :** 2020- jıldını yanvar-oktyabr aylarında finanslıq xızmetler kólemi 1060,5 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 20,8 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldını yanvar-oktyabr aylarında olardıń úlesi 20,1 % ti quradı.

Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda kólemi 338,3 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 29,3 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldını yanvar-oktyabr aylarında olardıń ósim páti 126,9 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushın belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushın tólenetuǵın aqsha esabına kóre alındı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

**Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021-jıldızın yanvar-oktyabr aylarında)**

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyıńsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 87,5 % ti qurayıd.

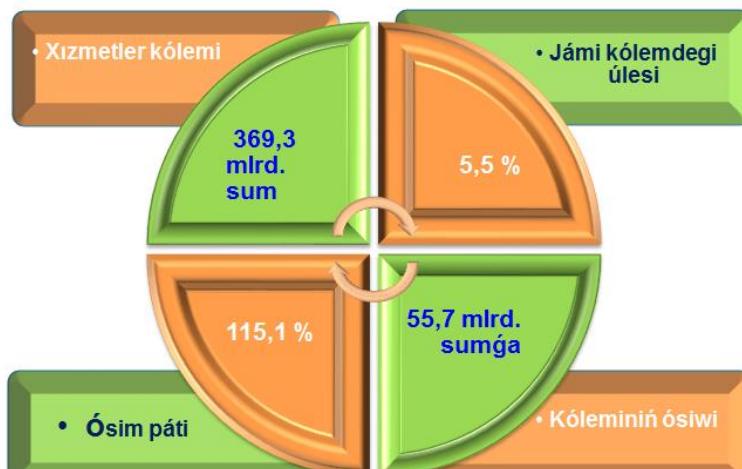
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 10,0 % aralığında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,5 % ti qurayıd.

Rawajlanǵan mámlekетler tájiriybesi sonı kórsetedi, AKTniń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa mümkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken mümkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalaniw keń qamtilǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskenelestirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri (2021- jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

2021- jıldını yanvar-oktyabr aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 369,3 mlrd. sum dárejesinde belgilendi.

Ótken jıldını sáykes dawirine salıstırǵanda bul türdegi xızmetlerdiń ósim pátı 115,1 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,5 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2021- jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Baylanısh hám málimeleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanısh xızmetleri, Internet tarmağı, joldaslı baylanısh xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,4 % ti quradı.

Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 1,1 %, basqa baylanısh xızmetleri - 0,6 %, baspa sóz xızmetleri - 2,9 %, sonıń menen birge, málimeleme tarawındaǵı xızmetler - 1,0 % ti quradı.

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálım menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıldadı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (2021-jıldın yanvar-oktyabr aylarında)

2021-jıldın yanvar-oktyabr aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 403,1 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 6,0 % ti quradı. Ótken jıldın sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 148,3 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa müddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (míymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler (2021-jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim páti 101,6 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 161,7 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,4 % ti quradı.

Azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - azıq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemeden tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

**Jasaw hám awqatlaniw boyınsıha xızmetlerdiń quramı
(2021-jıldın yanvar-oktyabr aylarında)**

Jasaw hám awqatlaniw boyınsıha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsıha xızmetlerdiń úlesi 92,3 % menen ústinlik etedi.

2021-jıldın yanvar-oktyabr aylarında jasaw boyınsıha xızmetler úlesi 7,7 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul-

densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıldı.

**Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler
(2021-jıldın yanvar-oktyabr aylarında)**

2021-jıldın yanvar-oktyabr aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 81,9 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldın sáykes dáwirine salıstırğanda ósim páti 125,3 % ti quradı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyalanadı.

**Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıgariw
(2021-jıldızıń yanvar-oktyabr aylarında)**

Qaraqalpaqstan Respublikası	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, miń sum
Nókis q.	6 729,3	119,2	3 483,8
rayonlar:	2 870,3	117,7	8 815,6
Ámiwdárya	385,2	118,8	1 902,1
Beruniy	388,1	119,9	1 985,0
Bozataw	30,2	132,5	1 386,6
Qaraózek	112,0	122,9	2 101,8
Kegeyli	113,7	128,8	1 551,8
Qońırat	852,9	117,2	6 466,0
Qanlıkól	98,5	123,7	1 897,6
Moynaq	65,2	122,0	2 001,3
Nókis r.	107,4	119,8	2 094,2
Taqiyatas	136,5	102,6	1 821,9
Taxtakópir	82,6	125,1	2 039,1
Tórtkúl	578,5	122,5	2 643,8
Xojeli	301,6	126,4	2 418,6
Shımbay	195,8	123,8	1 725,3
Shomanay	89,4	127,6	1 576,8
Ellikqala	321,4	120,4	1 974,0

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler Nókis qalası (2870,3 mlrd. sum), Qońırat rayonı (852,9 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (578,5 mlrd. sum) gúzetildi.

Soni aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstanniń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonı hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalaniwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlığın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natijeliligin hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsetkishleri

2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 3483,8 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldınıń sáykes dawirine salıstırǵanda ósim páti 117,7 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 3483,8 mıń sum

Ósim páti, 2020- jıl yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda, % te - 117,7 %

Kóleminiń ósiwi , 2020- jıl yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda, - 714,4 mıń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábleti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalangan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatlari hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámlekет siyasati, ilimiý-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15